ПРИЛОЖЕНИЕ : БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИКИ

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Наименование на Дружеството: „ИРИС“ АД
Държава на регистрация на Дружеството: Република България
Седалище и адрес на управление: гр. Русе, бул. Липник 123, БПР, сграда А, ет.2
Място на офис или извършване на стопанска дейност: гр. Русе, бул. Липник 123, БПР
Брой служители /наети лица в края на годината/ - 24
Предмет на дейност и основна дейност/и на Дружеството:
Предметът на дейност на Дружеството през 2022 г. Включва следните видове операции и сделки:

- Изграждане и управление на търговски паркове, бизнес и логистични центрове и други строително-инвестиционни дейности
- Отдаване под наем на земеделски земи и други недвижими имоти.

Дата на финансовия отчет: 31.12.2022 г.
Текущ период: годината, започваща на 01.01.2022 г. и завършваща на 31.12.2022 г.
Предходен период: годината, започваща на 01.01.2021 г. и завършваща на 31.12.2021 г.
Дата на одобрение на финансовия отчет: 31.05. 2023 г.
Орган одобрил финансовия отчет: Съвет на директорите

Годишният финансов отчет е съставен в националната валута на Република България - български лев. Точността на числата, представени в отчета, е хиляди български лева.
От 1 януари 1999 година българският лев е с фиксиран курс към еврото: 1.95583 лева за 1 евро.

Собственост и управление

„ИРИС” АД е регистрирано в Русенския окръжен съд по фирмено дело № 57 през 1989г.
Вписано е в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК: 117010815
Дружеството е: 100 % - частна собственост.
През отчетната 2021 г. не са настъпили изменения в основния капитал на Дружеството спрямо предходния отчетен период.
Регистрираният капитал на дружеството към 31.12.2022 г. е в размер на 500000 лева, изцяло внесен, разпределен на 50000 акции, всяка с номинална стойност от 10 лева.
Собственият капитал на Дружеството към 31.12.2022г. е 373155 хил.лв. при 37098 хил.лв.към 31.12.2021г.
През 2022 г. Дружеството не е разпределяло дивиденти.

„ИРИС“ АД има едностепенна система на управление със съвет на директорите в състав:

- Богомил Илиев Димитров
- Ростислав Богомилов Димитров
- Миглена Богомилова Димитрова

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор Ростислав Богомилов Димитров

Към 31.12.2022г. общият брой на персонала в дружеството е 21 работници и служители (2021г. : 24 работници и служители).

Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството през 2022 г. Включва следните видове операции и сделки:

- Изграждане и управление на търговски паркове, бизнес и логистични центрове и други строително-инвестиционни дейности
- Отдаване под наем на земеделски земи и други недвижими имоти.

Структура на Дружеството

„ИРИС” АД има разкрит клон в гр. София.
„ИРИС” АД има място на стопанска дейност в гр. Виена, Австрия

База за изготвяне на финансовия отчет

Годишния финансов отчет към 31 декември 2021 г., изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти, приети с Постановление на Министерски съвет № 46 от 21.03.2005 г., обнародвани в ДВ, бр. 30 от 07.04.2005 г., в сила от 01.01.2005 г.
С Постановление № 251 на Министерския съвет от 17.10.2007 г. за изменение и допълнение на Националните счетоводни стандарти (предишно наименование Национални стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия - НСФОМСП) се въвеждат разпоредбите на Четвърта Директива на Съвета от 25.07.1978 г., приета на основание член 54, параграф 3, буква „ж” от Договора относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества (78/660/ЕИО), и на Седма Директива на Съвета от 13.06.1983 г., приета на основание член 54, параграф 3, буква „ж” от Договора относно консолидираните счетоводни отчети (83/349/ЕИО). Постановлението е в сила от 01.01.2008 г.
Изменения в НСС са приети с Постановление № 394 от 30 декември 2015 г. за изменение и допълнение на НСФОМСП, приети с Постановление № 46 на МС от 2005 г. – в сила от 01.01.2016 г.
С Постановление № 27 от 14 февруари 2019 г. за изменение на НСС, приети с Постановление № 46 от 2005 г., са приети промени в СС 17 Лизинг.

Представянето на финансов отчет съгласно на Националните счетоводни стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предложения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и на разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предложения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предложенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени
Финансовият отчет е индивидуален и изготвен при спазване принципа на историческата цена, с изключение на случаите на преоценка, посочени в приложенията към финансовите отчети

Консолидиран отчет на дружеството

Дружеството няма задължение да изготвя консолидиран отчет за 2022г . съгласно Националните счетоводни стандарти за финансови отчети в сила за 2022 г.,

Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година (период).
Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на дружеството е българският лев. С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз съотношението е BGN 1.95583:EUR 1.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се третират като текущи приходи и разходи в отчета за приходите и разходите.

Действащо предприятие
Финансовият отчет е изготвен на принципа и предположението на действащо предприятие и ръководството счита, че предприятието ще остане действащо.

1. ЕФЕКТ ОТ ВИРУСА SARS-COV-2 И ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

От края на 2019 година в световен мащаб се развива епидемия от нова коронавирусна болест, първоначално възникнала в Китай и довела до блокиране на икономическия живот и доставките от Китай в началото на 2020г. Поради тенденцията на увеличаване на случаите на заразени и болни, в началото на месец март 2020 година СЗО обяви официално разпространението на вируса SARS-CoV-2 и причиняваното от него заболяване COVID-19 за пандемия. На 13 март 2020 г. Народното събрание на Република България обяви извънредно положение в страната заради коронавируса и бяха въведени засилени противоепидемични мерки и ограничения. Извънредното положение продължи до 13 май 2020 г. Вследствие изменение на българското законодателство през май 2020 г., бе дадена възможност на министъра на здравеопазването, след съответната санкция на правителството на България, да обявява извънредна епидемична обстановка. От 14 май 2020 г. е обявена извънредна епидемична обстановка до 14 юни 2020 г., удължена в последствие няколко пъти до 31 март 2022 г.

Пандемията и обявеното в тази връзка през 2020 г. извънредно положение в страната, предизвикаха чувствително намаляване на икономическата активност и породиха значителна несигурност и неизвестност за бъдещите макроикономически процеси. Обявената в последствие извънредна епидемична обстановка, която продължава и през цялата 2021г., редуцира част от мерките, които бяха въведени по време на извънредното положение, но въпреки това актуалните мерки също оказват влияние върху икономическата активност в страната.

През 2020 и 2021 година в различни държави по света бяха въвеждани различни ограничителни мерки, включително някои ограничения в пътувания и транспорт, поставяне на отделни хора, както и на цели населени места и райони под пълна или частична карантина, като Европа е един от най-засегнатите от пандемията континенти като цяло. Тези ограничения се отразиха на доставките и доведоха до икономически затруднения за стопанските субекти и забавяне на икономическото развитие в Европа и други части на света. Огромен брой хора загубиха работните се места, както в Република България, така и в Европа и в целия свят.

До края на 2020 година реално не беше възстановен нормалния икономически живот, както в страната, така и в чужбина. Правителството на Република България въведе различни икономически и социални мерки, чиято цел е да подпомогнат, дори и частично, засегнатите отрасли и бизнеси в резултат на пандемията, извънредните положения и ограниченията, въведени в страната и в чужбина. Беше приет специален закон във връзка с въведеното извънредно положение, както и бяха направени промени и допълнения в други закони. Различни срокове, вкл. и данъчни, бяха удължени през 2020 година. Беше дадено разрешение на търговските банки да договорят с клиентите

си гратисни периоди и др. разсрочвания по отпуснатите банкови кредити. Одобриха се и се осигуриха различни финансирания по програми от ЕС и от държания бюджет на Република България.
През 2020 година започна разработването и тестване на ваксини срещу COVID-19, като това се случваше в няколко държави с различни темпове и успехи при изпитанията. Към настоящия момент, въз основа на положителни оценки от Европейската агенция по лекарствата, Европейската комисия към ЕС е дала разрешение за употреба на територията на ЕС на пет ваксини срещу COVID-19. Ваксинацията започна едновременно в целия ЕС на 27 декември 2020 г. Очакванията са при ваксиниране на достатъчно на брой жители на ЕС и в световен мащаб като цяло, да се намали значително разпространението на вируса и съответно на болестта COVID-19. Към края на 2021 г., както и към настоящия момент, ваксинацията се осъществява с различни темпове в различните континенти и държави, като по данни от Европейския център за превенция и контрол на заболяванията, около 68 % от населението на страните от ЕС и Европейското икономическо пространство са с приключена пълна ваксинация. В България обаче този процент е около 28 % и е най-нисък за страните от ЕС.
Други силно засегнати континенти, особено в определени периоди от 2020 и 2021 година бяха Азия, Южна Америка и Африка, по-специално южна Африка. Различният темп на ваксинация в различните континенти и държави, както и възникването на нови щамове и варианти на коронавируса, които първоначално се разпространяват локално, но в последствие обхващат повече държави и население (като от тях могат да бъдат отличени следените с по-голям интерес Алфа, Бета, Гама, Делта и актуалния Омикрон), водят до периодично въвеждане на ограничителни и др. мерки в отделни държави по света, които пък от своя страна водят до невъзможност за пълно възстановяване на икономическата и социална активност до нивата от преди пандемията.
През 2021 година се появиха проблеми с доставките в различни сектори, като например автомобилостроене, технологични продукти и др. Поради тези и други причини се повиши значително цената на ел. енергията в ЕС и в частност в България, цените на строителни и др. материални, цените на имоти, хранителни и нехранителни стоки. Инфлацията се повиши значително, като по данни от НСИ, инфлацията за ноември 2021 г., спрямо декември 2020 г. е 6,8 %.
В зависимост от появата и разпространението на нови щамове и варианти на коронавируса, продължителността на предприетите ограничения, ефективността на процеса по ваксинация и възобновяване на нормалния икономически живот, ефектите биха били различни в бъдещите действия на Дружеството. При по-дългосрочни ограничения това би довело до трайно влошаване на икономическите показатели и би рефлектирало върху всички икономически субекти.

Влиянието, което пандемията от COVID-19, ограниченията и мерките във връзка с нея, оказаха върху дейността на Дружеството през 2021 г., са следните:
върху стопанската дейност на Дружеството, вкл. договори с клиенти и доставчици:
върху събираемостта на вземания от клиенти на Дружеството:
върху погасяването на задълженията към доставчиците на Дружеството:

Дружеството не се е възползвало от икономическите и социални мерки, въведени от правителството на Република България във връзка с пандемията от COVID-19:

Дружеството е приело като основно свое задължиение: стриктно спазване на въведените ограничения и мерки във връзка с разпространението на вируса и заболяването COVID-19.

2. Прилагани счетоводни политики

Текущи и нетекущи активи
Активите се представят в счетоводния баланс като текущи (краткотрайни/краткосрочни) или нетекущи (дълготрайни/дългосрочни) в зависимост от целта при придобиването им.
Активите, които са придобити с цел да бъдат използвани или реализирани в оперативния цикъл на предприятието, се представят като текущи краткосрочни активи.
Активите, които са придобити с цел да бъдат използвани/държани за продължителен период от време (през повече от един оперативен цикъл) в дейността на предприятието, се представят като нетекущи дългосрочни активи.
Оперативният цикъл е времето от придобиване на активите (материали, суровини и други), които влизат в процес на преработка, до реализация на създадения продукт в парични средства.
Когато актив се реализира като част от оперативния цикъл на предприятието, той се представя като текущ дори и тогава, когато не се очаква да бъде реализиран през следващите 12 месеца.
Активите, които са придобити с цел последваща продажба (търговска цел), се представят като текущи краткосрочни активи активи.
Актив се класифицира като нетекущ дългосрочен, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Дълготрайни материални активи:
Като дълготрайни материални активи се отчитат активи които отговарят на критериите на СС 16 и имат стойност при придобиването равна или по-висока от 700 лв. Активите, които имат стойност по-ниска от посочената, се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.
Всеки дълготраен материален актив се оценява при придобиването му:
по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на СС 16.,
по себестойност - когато са създадени в предприятието;
по справедлива стойност - когато са получени в резултат на безвъзмездна сделка;
по оценка, приета от съда, и всички преки разходи - когато са получени в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон.
Последващото оценяване се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за приходи и разходи за съответния период.

Амортизация на дълготрайни материални активи съгласно СС 4:
Дълготрайните материални активи се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

Усреднения полезен живот по групи активи е както следва:
сгради – 45г.
машини и оборудване – 3г.
съоръжения – 3г.
компютри – 2г.
транспортни средства – 4г.
стопански инвентар – 7г.
Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период. Ефектът от промените в счетоводните приблизителни оценки се признава от възможно най-ранния бъдещ период.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи
Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановителната им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановителна стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановителната стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-висока от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите.
Нематериални активи
Като нематериалните активи се отчитат активи, които отговарят на определението за нематериален актив и отговарят на критериите за отчитане на нематериални активи формулирани в СС 38.
Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.Нематериалните активи се отчитат след придобиването по себестойност намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.Нематериалните активи, които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.
Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т. е., когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на датата, на която активът е отписан.
Средният полезен живот в години и амортизациите за данъчни цели за основните групи амортизируеми нематериални активи, е както следва:

Група	Години	Амортизации за данъчни цели в %
Програмни продукти	2	50
Сертификати по ИСО	2	50

Обезценка на нематериални дълготрайни активи
Активи, които имат неопределен полезен живот не се амортизират, а се проверяват за обезценка на годишна база. Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци. Нефинансови активи с изключение на положителна репутация, които подлежат на обезценка са проверяват за евентуално възстановяване на загуба от обезценка към всяка отчетна дата.

Финансови активи
Предприятието прилага СС32 при отчитане на финансови активи.
Финансов актив е всеки актив който е:

Парична сума;
Договорно право за:
получаване на парични суми или друг финансов актив от друго предприятие;
размяна на финансов инструмент с друго предприятие при потенциално благоприятни условия;
инструмент на собствения капитал на друго предприятие;
компенсаторен инструмент по смисъла на чл. 2 от Закона за сделките с компенсаторни инструменти.
Финансовите активи се класифицират в зависимост от целта на придобиване, а когато са част от портфейл, се класифицират в зависимост от целта, която предприятието си е поставило за постигане с портфейла.
Финансовите активи се класифицират в следните категории съгласно изискванията на СС 32:
Финансови активи, държани за търгуване - тези, които са придобити от предприятието с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или в дилърски марж.
Финансови активи, държани до настъпване на падеж - финансови активи с фиксирано или определяемо плащане и фиксиран падеж, които предприятието има положителното намерение и възможност да запази до настъпване на падежа им.
Кредити и вземания, възникнали първоначално в предприятието - финансови активи, създадени от предприятието посредством директно предоставяне на пари, стоки или услуги на дадени дебитори.
Обявени за продажба - всички финансови активи, които не могат да се класифицират в предходните групи.
Финансви активи се признават в баланса, когато предприятието стане страна по договорните условия на инструмента.
Финансовите активи се оценяват при първоначалното придобиване по цена на придобиване, която включва:
Справедливата стойност на даденото ;
Разходите по извършване на сделка с финансови инструменти, като:
хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица;
данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулационни органи;
трансферни данъци и мита и други.

След първоначалното признаване предприятието оценява финансовите активи както следва:
по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажбата или друг вид освобождавания на финансовите активи, класифицирани като:
Фнансови активи, държани за търгуване;
Финансови активи, обявени за продажба.
по амортизируема стойност с помощта на метода на ефективната лихва финансовите активи, класифицирани като:
Инвестиции, държани до настъпване на падеж, и
Заеми и вземания, предоставени от предприятието и недържани за търгуване, които имат фиксиран падеж.
По себестойност - заеми и вземания, предоставени от предприятието, които нямат фиксиран падеж,

Разликите от промените в оценката на финансовите активи се отчита както следва :
Разликите от промените в оценките на финансовите активи , отчитани по справедлива стойност и класифицирани като:
държани за търгуване (включително производните финансови инструменти) се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи;
обявени за продажба се отчитат катотекущи финансови приходи или текущи финансови разходи, или увеличение или намаление на резерв от преоценка за финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина;
заеми и вземания, предоставени от предприятието и държани за търгуване (включително производните финансови инструменти), се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

Обезценката на финансовите активи, отчетени по амортизируема стойност, се отчита като финансов разход.
Финансови активи се отписват изцяло или частично единствено когато договорените права по тях бъдат погасени. Погасяване (изцяло или частично) на договорени права , произтичащи от финансов инструмент, е налице при:
реализиране на правата или уреждане на задълженията;
отказ от правата или отменяне на задълженията;
изтичане на срока за реализиране на правата или за уреждане на задълженията.
Когато финансовият актив отписан, създаденият за него резерв от преоценка се отчита като текущ финансов разход или текущ финансов приход.

Инвестиционни имоти
Като инвестиционни имоти съгласно СС 40 с отчитат земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете.
Инвестиционни имоти - отчитат се като дългосрочни финансови активи, с изключение на:
изгражданите имоти, които се отчитат по начин, идентичен на начина за ползваните в дейността имоти, независимо от това, че предполагаемото им предназначение може да бъде като инвестиционни имоти;
разработваните имоти (без разработваните инвестиционни имоти), които се отчитат по начин, идентичен на начина за ползваните в дейността имоти, независимо от това, че разработването може да е с цел да станат инвестиционни имоти.
Първоначалното оценяване на инвестиционен имот се извършва по неговата цена на придобиване определена съгласно СС40. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка.
При първоначалната оценка на инвестиционния имот се включват всички трайно прикрепени дълготрайни материални активи, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си
Последващи разходи, свързани с инвестиционен имот, които могат надеждно да бъдат измерени и съотнесени към инвестиционния имот, се отразяват като увеличение на балансовата му стойност, когато водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално предвидените.
Такива са разходите, които водят до:
увеличаване на полезния срок на годност на инвестиционния имот;
увеличаване използваемостта на инвестиционния имот;
подобряване качеството на инвестиционния имот;
разширяване на възможностите за ползване на инвестиционния имот;
съкращаване на разходите, свързани с инвестиционния имот.
Всички други последващи разходи се признават като текущи разходи за периода, през който са понесени.
Предприятието е избрало модела на цената на придобиване като своя счетоводна политика, която се прилага към всеки от инвестиционните имоти при последващото оценяване на инвестиционните имоти.
Предприятието е избрало модела на справедливата стойност като своя счетоводна политика, която се прилага към всеки от инвестиционните имоти при последващото оценяване на инвестиционните имоти.
Инвестиционните имоти се представят в баланса на предприятието като дългосрочни инвестиции, съгласно СС1 Представяне на финансовите отчети.

Обезценка на инвестиционни имоти
Съгласно изискванията на СС36 към датата на изготвяне на финансовия отчет се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Дялове и участия

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат и представят по себестойност в съответствие с избраната счетоводна политика и СС27.
Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат и представят по себестойност в съответствие с избраната счетоводна политика и СС28.
Инвестициите които представляват малцинствени дялове се отчитат по справедлива стойност класифицирани като обявени за продажба финансови активи, съгласно изискванията на СС32.

Стоково – материални запаси
Стоково-материални запаси са краткотрайни материални активи под формата на:
материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги. Те могат да са обект и на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;
продукция, създадена в резултат на производствен процес в предприятието и предназначена за продажба;
стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция, с изключение на незавършеното производство, възникнало по договори за строителство, включително пряко свързани с тях договори за предоставяне на преки услуги;
инвестиция в материален запас - материални активи, придобити за инвестиционни цели, а не за ползване.
Нетна реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.
Материалните запаси се оценяват от предприятието по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.
Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването,преработката, както и други разходи,направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.
Не се включват в разходите по закупуване:
складовите разходи за съхраняване на материалните запаси;
административните разходи;
финансовите разходи;
извънредните разходи.
Тези разходи се отчитат като текущи разходи за периода, през който са извършени.
Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общопроизводствени разходи.
Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Вземания
Като кредити и вземания възникнали първоначално в предприятието се класифицират вземания възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.
Първоначално тези вземания и кредити се оценяват по себестойност.
След първоначалното признаване кредитите и вземанията от клиенти и доставчици които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.
Кредитите и вземанията от клиенти и доставчици които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност. Ефективният лихвен процент е оригиналният процент пределен с договора.
Към датата на финансовия отчет се прави преглед за определяне на обезценка от несъбираемост.
Обезценката на вземанията е отчетена в съответствие с СС 32 ”Финансови инструменти” като разлика между балансовата стойност на вземането от клиента и неговата възстановима стойност се отчита като текущи разходи за периода .
Данъците за възстановяване се представят по оригиналния размер на сумата на вземането.
Другите вземания се представят по себестойност.

Като краткосрочни се класифицират вземания които са:

без фиксиран падеж
със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет
Като дългосрочни се класифицират вземания които са със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на годишния финансов отчет

Парични средства
Паричните средства включват парични средства в брой и в безрочни депозити, съответно в лева и във валута.
Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.
За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:
Паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
Лихвите по получените кредити за оборотни средства са включени като плащане за оперативна дейност;
Лихвите по получени инвестиционни кредити са включени като плащания към финансовата дейност;
При доставка на дълготрайни активи от страната, платеният ДДС се посочва на ред „плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

Разходи за бъдещи периоди
Като разходи за бъдещи периоди се представят предплатените разходи които касаят следващи отчетни периоди и извършени разходи за получаването на приходи, за които приходите немогат да бъдат надеждно определени към датата на финансовия отчет.

Собствен капитал
„ИРИС“ АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.
Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава дружеството е длъжно да формира фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:
Най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата за фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
Средства, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
Други източници, предвидени по решение на Общото събрание.
Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Собственият капитал на предприятието се състои от:
Основен капитал включващ :
Записан капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация
Финансов резултат включващ:
Неразпределена към датата на финансовия отчет натрупана печалба от предходни периоди.
Непокрита към датата на финансовия отчет натрупана загуба от предходни периоди.
Печалба/загуба от периода.

Финансови пасиви
Финансов пасив е всеки пасив, който представлява договорно задължение за:
предоставяне на парични суми или финансов актив на друго предприятие;
размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия;

Класификация на финансовите пасиви според СС 32:
Държани за търгуване - финансови пасиви, поети от предприятието с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или в дилърските маржове.
Държани до настъпване на падеж - финансови пасиви с фиксирано или определяемо плащане и фиксиран падеж, които предприятието има положителното намерение и възможност да запази до настъпване на падежа им.
Възникнали първоначално в предприятието финансови пасиви.
След първоначалното признаване предприятието оценява по:
По амортизируема стойност - финансовите пасиви, класифицирани като държани до настъпване на падеж и финансовите пасиви, класифицирани като възникнали първоначално в предприятието,
По справедлива стойност - финансовите пасиви, класифицирани като държани за търгуване.

Задължения
Като краткосрочни се класифицират задължения които са:
без фиксиран падеж
със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет
Като дългосрочни се класифицират задължения които са със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на финансовия отчет
Кредити , търговски и други задължения задължения са финансови пасиви възникнали от директно предоставяне на стоки , услуги ,пари или парични еквиваленти от кредитори.
След първоначалното признаване кредитите и търговските задълженията, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.
Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.
Ефективният лихвен процент е оригиналният процент определен с договора.

Данъчни задължения
Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви.
Текущият данък за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към датата на баланса.

Доходи на персонала
Доходите на персонала са възнагражденията предоставени от предприятието на персонала в замяна на положения от него труд, включващи: краткосрочни доходи, доходи след напускане, други дългосрочни доходи, доходи при напускане, доходи под формата на компенсации с акции или дялове от собствения капитал.
В доходите на персонала се включват и възнагражденията по договори за управление и контрол, възнагражденията по извънтрудови правоотношения на наети лица .
Като задължения към персонал и осигурителни организации се класифицират задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на СС се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.
Полагащите се суми за компенсируеми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход, свързан с краткосрочните доходи на персонала.
За ненатрупващите се компенсируеми отпуски предприятието не признава задължение и разход до момента на отпуска, тъй като трудовият стаж на персонала не увеличава размера на обезщетението.
Предприятието има/няма политика за начисляване на дългосрочни доходи на персонала.
Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи
Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден СС не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.
Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумата за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране
Планове с дефинирани вноски
Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд „Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд „Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд „Безработица”, фонд „Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2012г.: 60:40).
Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавен фонд „Пенсии”, фонд „ОЗМ, фонд „Безработица”, фонд „ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове – на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.
Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи
Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се предсавя в отчета за приходите и разходите като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и уреждания се признават веднага, в периода, в който

възникват, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникват, и се представят към други компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предложения и опита.
Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирани в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане
Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.
Дружеството признава задълженията към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за преструктуриране, да се прекрати трудовия договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документ за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Провизии, условни задължения и условни пасиви
Провизия се признава, когато са изпълнени следните критерии:
предприятието има текущо правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития към датата на изготвянето на баланса;
има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим паричен поток от ресурси, включващи икономически изгоди;
може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението.
Размерът на признатата провизия трябва да бъде най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса.
Най-добрата оценка на разходите, необходими за покриване на текущо задължение, е сумата, която предприятието би платило пропорционално за погасяване на задължението към датата на баланса или за да го прехвърли към трета страна по същото време; често обаче е невъзможно или неоправдано скъпо да се погаси или прехвърли задължение към датата на баланса; въпреки това оценката на сумата, която предприятието би платило, за да погаси или прехвърли задължението, представлява най-добрата оценка на разходите, които биха били необходими за покриване на текущо задължение към датата на баланса;
Оценките на резултата и финансовия ефект се определят от ръководството на предприятието, като се вземе предвид и минал опит с подобни транзакции и в някои случаи доклади на независими експерти; вземат се предвид и всички обстоятелства, настъпили като следствие от събития след датата на баланса;
Провизията се измерва преди облагане с данъци, като последствията от облагането с данъци се отчитат в съответствие със СС 12 - Данъци от печалбата.
Когато се очаква, че някои или всички необходими за създаването на провизия разходи ще бъдат възстановени (направени застраховки), възстановяването се признава тогава и само тогава, когато е практически сигурно, че тези средства ще се възвърнат, ако предприятието уреди задължението си. Възвърнатите средства трябва да се третират като отделен актив. Признатият размер на възвърнатите средства не бива да надвишава размера на провизията.
Провизиите се преразглеждат към датата на всеки баланс и се преизчисляват с цел да се отрази текущата най-добра оценка. Ако вече не е вероятно да бъде необходим изходящ поток ресурси,

включващи икономически ползи, за погасяване на задължението, поддържането на провизията следва да се прекрати.
Провизиите за задължения се признават в размер на предполагаемото задължение и се отчитат като текущи други разходи, като се вземат под внимание: а) рисковете, несигурността и предполагаемите алтернативни резултати; б) действащите пазарни цени и възможните промени в техните стойности; в) възможни бъдещи законодателни и технологични промени.
Формираните текущи задължения от начисляване на провизии се отчитат като Провизии за задължения, отделно от съществуващите задължения за дейността на предприятието. Предприятието е организирало аналитична отчетност за задълженията от провизии в зависимост от породилите ги събития.
Отписаната неизплатена част от задължението, формирано от провизии, се отчита като финансов приход.

Условни задължения
Условните задължения не се признават в баланса на предприятието .
Условното задължение се оповестява, освен ако вероятната необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи, за погасяване на задължението е отдалечена във времето.
Когато предприятието е отговорно заедно и поотделно за дадено задължение, частта от задължението, която трябва да се покрие от другите страни, се третира като условно задължение.
Предприятието признава провизия за частта от задължението, за която съществува вероятна необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически изгоди, освен в изключително редките случаи, когато не може да бъде направена надеждна оценка.

Условни активи
Условните активи не се признават във финансовите отчети, до момента, когато реализацията на прихода е практически сигурна, тогава свързаният с нея актив не е условен актив и признаването му е необходимо.
Предприятието оповестява условен актив, когато постъпването на поток икономически ползи е вероятно.

Чуждестранна валута
Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) към датата на сделката.
Закупената валута се оценява по валутния курс на придобиване.
Продадената валута се оценява по валутния курс на продажбата.
Курсовите разлики, възникващи при уреждането на тези парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2016 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Данъци от печалбата
Текущите данъци от печалбата за текущия и предходни данъчни периоди се признаят като пасив до размера, до който не са платени. В случай, че вече платените данъци от печалбата за текущия и предходни периоди надвишават дължимата сума за тези периоди, превишението следва да се признае като актив.
Текущият данък от печалбата се определя по данъчните ставки, които се прилагат към датата на финансовия отчет.
Текущият данък от печалбата се представя в отчета за приходите и разходите като разход за данъци от печалбата за периода, с който се намалява счетоводната печалба или се увеличава счетоводната загуба, освен в случаите когато данъкът възниква в резултат на операция или събитие, което е признато през същия или различен отчетен период директно в собствения капитал.
Актив по отсрочени данъци се признава до степента, до която е вероятно да има бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или

данъчния кредит. Предприятието преразглежда към датата на всеки отчет непризнатите активи по отсрочени данъци и балансовата стойност на признатите активи по отсрочени данъци , за да се прецени отново степента на вероятност да има достатъчни бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.
Определеният върху облагаемите временни разлики данък от печалбата се признава като пасив по отсрочени данъци.
Пасив по отсрочени данъци се признава задължително за всички възникнали облагаеми временни разлики.
Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчните ставки съгласно данъчното законодателство, действащо за периодите, в които се очаква активът да се реализира или пасивът да се уреди. Оценяването следва да отразява данъчните ефекти на начина, по който предприятието очаква да възстанови активите или да уреди пасивите.
В случаите когато за различните компоненти на данъчна печалба се прилагат различни данъчни ставки ,активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по ефективната (и/или конкретната очаквана) данъчна ставка съгласно данъчното законодателство на база на очакваната данъчна печалба за периодите, в които активът се реализира или пасивът се уреди.
Измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци, освен тези , които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се представят във финансовия отчет като разход за данъци от печалбата.
Промяната в сумата на активите и пасивите по отсрочени данъци, които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал се отчита в същата балансова статия.

Лизинг
Класификацията на лизинговите договори се осъществява в началото на лизинга на базата на критерии. При промяна на условията на лизинговия договор, които водят до промяна на критериите, се извършва нова класификация на лизинговите договори.
Разграничаването между финансов лизинг и експлоатационен лизинг при тяхното текущо отразяване и периодично представяне във финансовите отчети се извършва в съответствие с принципа "предимство на съдържанието пред формата"
Лизингов договор се класифицира като финансов, когато:
Наемодателят прехвърля на наемателя всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива;
наемодателят прехвърля на наемателя собствеността върху актива към края на срока на лизинговия договор;
наемателят притежава опция за закупуване на актива на цена, която се очаква да бъде значително по-ниска от справедливата стойност към датата, на която опцията става изпълнима, като в началото на лизинговия договор в голяма степен е сигурно, че опцията ще бъде упражнена;
срокът на лизинговия договор покрива по-голямата част от икономическия живот на актива, дори ако правото на собственост не е прехвърлено;
в началото на лизинговия договор сегашната стойност на минималните лизингови плащания се равнява на справедливата стойност на наетия актив,
наетите активи имат специфичен характер, като само наемателят може да ги експлоатира без извършването на съществени модификации.
Вземанията и задълженията по договори за финансовият лизинг се признават съответно като актив и пасив в счетоводния баланс на наемателя с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания.
При финансов лизингов договор, когато предприятието е наемател:
отчита като задължение определената в договора обща сума на наемните плащания;
записва наетия актив по справедлива стойност или със стойността на минималните лизингови плащания, ако те са по-ниски;
отчита като финансов разход за бъдещи периоди разликата между справедливата стойност на наетия актив и общата сума на договорените наемни плащания;

признава като текущ финансов разход за периода част от финансовия разход за бъдещи периоди пропорционално на относителния дял на дължимите минимални лизингови плащания по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания;
начислява амортизация на амортизируемите наети активи - в съответствие с възприетата амортизационна политика за подобни амортизируеми собствени активи;
намалява задължението си с изплатените през срока на договора суми.

При финансов лизингов договор, в случаите когато предприятието е наемодател:
отчита като вземане определените в договора наемни плащания; в сумата им се включват: справедливата (продажната) цена на отдадения актив; разликата между общата сума на договорените наемни плащания и справедливата цена на отдадения актив, която се отразява като финансови приходи за бъдещи периоди;
отписва отдадения актив по неговата балансова стойност;
отчита в текущия период финансовите приходи за бъдещи периоди пропорционално на относителния дял на подлежащите на получаване суми по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания;
отчита в намаление на вземането по договора получените през срока на договора плащания.

Когато предприятието е наемодател по експлоатационен лизингов договор:
отчита предоставените активи в своя счетоводен баланс и им начислява амортизация (когато те са амортизируеми);
отразява начислените в негова полза наемни вноски като постъпления от продажби в текущия период;
начислените разходи за амортизации се отразяват за сметка на постъпленията от наема по съответния експлоатационен лизингов договор.
Когато предприятието е наемател по експлоатационен лизингов договор отчита:
като разходи за външни услуги начислените наемни вноски;
чрез задбалансови сметки наетите активи по справедливата им цена.

Обезценки на активи
Обеценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС32 и СС36 регламентиращи отчитането на обезценка на различните видове активи.
Съгласно СС 36, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, Дружеството отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка – като текущ приход от дейността – до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.
Когато е невъзможно да се определи възстановимата стойност на отделен актив, Дружеството определя възстановимата стойност на генериращия парични постъпления обект, към който принадлежи и оценяваният актив.

Според разпоредбите на СС 32 финансовият актив е обезценен, ако балансовата му стойност е по-голяма от очакваната му възстановима стойност. В края на всеки отчетен период Дружеството определя дали съществува някакво обективно обстоятелство за обезценяване на дадения финансов актив или група финансови активи. Ако съществува такова обстоятелство, Дружеството определя възстановимата стойност на финансовите активи и представя намалението или като текущ финансов разход, или като намаление на резерва от преоценка, ако той е положителна величина. Сумата, превишаваща създадения резерв, се отчита като текущ финансов разход. Когато за финансовия актив е създаден резерв от преоценка, който е отрицателна величина, обезценката се отчита като текущ финансов разход и като намаление на този резерв.

През 2022 г. и 2021 г. не са отчетени разходи от обезценки на активи.

През 2022 г. и 2021 г. не са реинтегрирани обезценки на активи.

Печалба, загуба за отчетния период. Извънредни статии
Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.
Печалбата или загубата за отчетния период включва:
печалбата или загубата от обичайната дейност,
печалбата или загубата от извънредните статии.
В отчета за приходите и разходите се отчита общата сума на всички извънредни статии. Естеството и размерът на всяка извънредна статия се оповестява допълнително.
Извънредните статии текущо се отчитат като извънредни приходи и извънредни разходи.
Като извънредни статии се представят:
балансовата стойност на принудително отчуждените активи;
балансовата стойност на отписаните активи и пасиви вследствие на природни и други бедствия;
сумата на получените застрахователни обезщетения.
Печалба или загуба от обичайната дейност:
Когато естеството на приходните или разходните статии при определянето на печалбата или загубата от обичайната дейност е важно за обясняване на резултатите от дейността, естеството и размерът на такива статии се отразява отделно.

Приходи
Предприятието отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове.
Приходът се определя по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение под формата на парични средства.
Приходът се признава, когато:
е вероятно предприятието да има икономическа изгода, свързана със сделката;
сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат измерени;
приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи (принцип на съпоставимост между приходите и разходите).
Предприятието не признава приходи, когато разходите не могат да бъдат надеждно изчислени. При тези обстоятелства всяко получено плащане се признава за пасив (задължение).
Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:
Приходи от продажба на стоки, продукция и други активи - при предаване , прехвърляне собствеността и на значителните рискове и изгоди, свързани със собствеността на продукцията и стоките на купувачите.
При извършване на краткосрочни услуги – при завършване на съответната услуга и приемане на работата от клиента.
При дългосрочни услуги на базата на етап на завършен договор .
Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.
Приходите от лихви се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива;
Лицензионните възнаграждения се признават според разпоредбите на съответното споразумение;
Дивидентите се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.
Излишък на активи - приходът се признава при установяване на излишъка.
Отписани задължения- приходът се признава при изтичане на давностния срок или при наличие на други основания за отписване на задълженията.
Глоби, неустойки, лихви и други-приходът се признава след установяване на правото за тяхното получаване съгласно договор или чрез съдебен иск.
Ценови разлики по липси и начети -признават се за приход при плащане на липсите или начетите.

Предприятието е приело счетоводна политика да отчита като извънредни приходи само такива приходи които са ясно отграничими от обичайната дейност и поради това не следва да се повтарят често.

Разходи
Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.Признаването на разходите за разход за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.
Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи които предприятието отчита и са свързани с обичайната дейност.
Предприятието е приело счетоводна политика да отчита като извънредни разходи само такива разходи които са ясно отграничени от обичайната дейност и поради което не се очаква да се повтарят често.
Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ

Правителствените дарения се отчитат само тогагава, когато предприятието е сигурно, че спаззва съпътстващите ги условия и даренията ще бъдат получени.
Правителствените дарения се отчитат като финансиране, освен ако в закон е определен друг ред на отчитане, което финансиране се признава като приход в текущия период, както следва за:
дарения, свързани с амортизируеми активи - пропорционално на начислените за съответния период амортизации на активи, придобити в резултат на дарението;
дарения, свързани с неамортизируеми активи - през периодите, през които са отразени разходите за изпълнение на условията по даренията; когато се даряват неамортизируеми дълготрайни активи, дарението (финансирането) се отразява като приход на определена от предприятието база, свързана с условията на дарението. Срокът, през който се признава приходът, не може да бъде по-дълъг от 20 години;
-дарения, свързани с преотстъпени данъци - през периодите, през които са отразени разходите за изпълнение на условията по преотстъпването на данъците.
Преотстъпеният корпоративен данък и намалението на корпоративния данък по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане се отчита като резерв.
Правителствените дарения, получени под формата на прехвърляне на непарични активи, се оценяват по справедливата им стойност.
Получените от предприятието дарения от трети лица се отчитат по реда на СС 20 .
Опростените данъци се отразяват като приходи за периода, в който е направено опрощаването, когато те текущо са били отразени като разход за дейността.
Опростените заеми без условия се отчитат като текущи приходи.
Опростените заеми при определени условия се отчитат като финансиране.

Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Оценка на задължение за дългосрочни доходи на персонала.
При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството (Приложение № лллл).

Обезценки на вземания
Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всяка финансова година. Всички съмнителни вземания (вкл. преоформени чрез предоговаряне), които

не са събрани в продължение на една година се третира като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото ръководството преценява, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще (Приложение № ....).

Провизии за гаранции
При определяне на начисленията за добро изпълнение на изпълнените и приети СМР, които биха се усвоили при предявяване на претенции за качеството от страна на клиентите, са използвани изчисления на ръководството в размер на % от изпълнените и приет с акт № 19 СМР, базирани на договорите за строителство и отчитащ опита на дружеството.

Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събития след датата на баланса са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между датата на баланса и датата, на която годишният финансов отчет е одобрен за публикуване.
Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществували на датата на годишния финансов отчет.
Некоригиращи събития – са събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет.
Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след датата на баланса и осъвременява оповестяванията.
Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след датата на баланса.Когато некоригиращите събития след датата на баланса са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие след датата на баланса:
-естеството на събитието;
-оценката на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Допълнителна информация към статиите на финансовия отчет

1. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

Приходи от продажби включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи от продажби на услуги (НАЕМИ)	1 627	1 618
Приходи от продажби на услуги (ДРУГИ)	36	117
Общо	**1 663**	**1 735**

2. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи от дейността включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи от продажба на консумативи	426	237
Отчетна стойност на продадени консумативи	426	237
Печалба от продажба на консумативи	-	-
Приходи от продажба на дълготрайни активи	738	598
Балансова стойност на продадените активи	(305)	(844)
Печалба	433	(246)
Приходи от финансирания	127	20
Печалба	127	20
Приходи от неустойки по договор		4
Общо	**560**	**(226)**

3. ПРОМЕНИ В ЗАПАСИТЕ ОТ ГОТОВА ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО

Промените в запасите от готова продукция и незавършено производство включват: Изменение на запасите от продукция и незавършено производство НЯМА

4. ИЗПОЛЗВАНИ СУРОВИНИ, МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ

Използвани суровини, материали и консумативи включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Вложени материали в изграждани обекти	168	207
Консумативи (ел. енергия, горива,топлоенергия)	607	263
Резервни части	9	6
Други	209	201
Общо	**993**	**677**

5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Данъци и такси	106	110
Охрана	49	46
Абонаментно поддържане на машини и съоръжения	25	26
Консултантски услуги	92	92
Застраховки	36	37
Граждански договори	11	11
Строителни услуги	129	253
Съобщителни услуги	11	10
Реклама	4	5
Други услуги	168	144
Общо	**631**	**734**

Договорените разходи за годината за одит по закон и други свързани с одита услуги са в размер на 5 хил. Лв. (2020г.: 5 хил. Лв.).

5. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Общо разходите за персонала включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Разходи за текущи възнаграждения	332	347
в т.ч. на ръководния персонал	18	18
Вноски по социалното осигуряване	65	65
в т.ч. на ръководния персонал	4	4
Социални разходи за персонала	18	19
Начислени суми за обезщетения при пенсиониране (актюер)		
Начислени суми за неизползван платен отпуск		
Общо	**415**	**431**

6. ДРУГИ РАЗХОДИ

Други разходи включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Представителни разходи	10	9
Отписани вземания	11	
Други		2
Общо	**21**	**11**

7. БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ АКТИВИ

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Балансова стойност на продадени дълготрайни активи	305	844
Общо	**305**	**844**

8. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи от Лихви	225	176
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	5	5
Положителни разлики от операции с финансови активи	37	64
Други		2
Общо	**267**	**247**

9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Разходи за лихви	25	8
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	2	3
Други	10	14
Общо	**37**	**25**

10. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ

11. ДОХОДИ НА АКЦИЯ

	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Среден брой акции (в хил.)	50	50
Нетна печалба за годината (BGN'000)	217	(254)
Основен доход на акция (BGN)	**4.34**	**-5.08**

12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Транспортни средства		Други		Разходи за придобиване на ДМА		Общо:	
	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	**9 284**	**9 786**	**5 729**	**5 588**	**1 391**	**1 391**	**685**	**667**	**5 640**	**12 356**	**22 729**	**29 788**
Придобити		7 121	18	141				18	309	550	327	7 830
Отписани	(411)	(7 623)	(49)		(191)		(5)		(59)	(7 266)	(715)	(14 889)
Салдо на 31 декември	**8 873**	**9 284**	**5 698**	**5 729**	**1 200**	**1 391**	**680**	**685**	**5 890**	**5 640**	**22 341**	**22 729**
Набрано изхабяване												
Салдо на 1 януари	**1 628**	**1 510**	**2 897**	**2 578**	**1 216**	**1 144**	**609**	**579**	**-**	**-**	**6 350**	**5 811**
Начислена амортизация	141	146	296	319	72	72	23	30			532	567
Отписана амортизация	(131)	(28)	(33)		(191)		(5)				(360)	(28)
Салдо на 31 декември	**1 638**	**1 628**	**3 160**	**2 897**	**1 097**	**1 216**	**627**	**609**	**-**	**-**	**6 522**	**6 350**
Балансова стойност на 31 декември	**7 235**	**7 656**	**2 538**	**2 832**	**103**	**175**	**53**	**76**	**5 890**	**5 640**	**15 819**	**16 379**
Балансова стойност на 1 януари	**7 656**	**8 276**	**2 832**	**3 010**	**175**	**247**	**76**	**88**	**5 640**	**12 356**	**16 379**	**23 977**

Към 31.12.2022г. дълготрайните материални активи на Дружеството включват: земи на стойност 4867 хил. лв. (2021г.: 4886 хил. лв.) и сгради с балансова стойност 2368 хил. лв. (2021г.: 2770 хил. лв.)

Към 31.12.2022г. ***разходите за придобиване на дълготрайни активи*** включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
БИЗНЕС ПАРК РУСЕ	5 613	5 432
ФОТОВОЛТАИЦИ	259	140
ТРАФОПОСТ	18	18
Общо	**5 890**	**5 590**

Оповестяване за ограничения върху правото на собственост :
Върху активите собственост на дружеството ,няма наложени ограничения върху собствеността

13. ДЪЛГОТРАЙНИ НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Софтуери 2022 BGN'000	Софтуери 2021 BGN'000
Отчетна стойност		
Салдо на 1 януари	**221**	**221**
Придобити		
Отписани	-	-
Салдо на 31 декември	**221**	**221**
Набрано изхабяване		
Салдо на 1 януари	**219**	**219**
Начислена амортизация за годината	1	
Отписана амортизация	-	-
Салдо на 31 декември	**220**	**219**
Балансова стойност на 31 декември	**1**	**2**

14. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Име	Страна	31.12.2022 BGN'000	% на участие	31.12.2021 BGN'000	% на участие
Дъщерни дружества					
ИНТЕРМОДАЛ ЛОГИСТИК ООД	България	5	99.00%	5	99.00%
ИРИС БШЛД АД	България	570	57.00%	570	57.00%
САВАНА СИТИ БИЛД ЕАД	България	50	100.00%	50	100.00%
Общо		**625**		**625**	

15. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Асоциирани и други дружества

Общо	**-**	**0**

16. АКТИВИ/(ПАСИВИ) ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансово състояние:

Движението в отсрочените данъчни активи/(пасиви) е представено по-долу:

Описание на обектите	**Временна разлика 31.12.2022 BGN'000**	**Данък 31.12.2022 BGN'000**	**Временна разлика 31.12.2021 BGN'000**	**Данък 31.12.2021 BGN'000**
Обезценка вземания				
Амортизации	-1200	(120)	-776	(78)
Загуби за пренасяне	1485	149	1302	131
Доходи на местни физически лица	3		3	
Общо активи по отсрочени данъци		**29**		**53**
Обезценка на вземания				
Общо пасиви по отсрочени данъци		**-**		**-**
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата		**29**		**53**

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

17. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2022 BGN'000	**31.12.2021 BGN'000**
Стоки		
Материали		
Общо	**-**	**-**

18. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Вземания от клиенти	199	223
от тях от свързани лица		
Обезценка вземания		
	199	**223**
Доставчици по аванси	17	10
Обезценка аванси		
	60	**10**
Общо	**259**	**233**

Вземанията от клиенти са безлихвени.

Дружеството е определило обичаен кредитен период, за който не начислява лихви на клиентите до 360 дни. Забава след срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира експозицията на клиента, възможностите за погасяване и вземане решение относно начисляването на обезценка.

Възрастовата структура на просрочените необезценени вземания от клиенти е както следва:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
до 30 дни	199	223
от 31 до 90 дни		
от 91 до 180 дни		
от 181 дни до 365		
Общо	**199**	**223**

Предоставените аванси към 31 декември са за покупка на: ел. енергия, природен газ и вода в размер на 17 х. лв.

19. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Временно предоставени средства	8 513	10 361
Разчети за гаранции		
Депозити		
Данъци за възстановяване		2
Застраховки и абонамент		
Предплатени разходи		
в т.ч. над 1 год.		
Други	14	16
Обезценка		
Общо	**8 527**	**10 379**

20. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Основен капитал	500	500
Неразпределена печалба	35 874	36 128
Резерви	724	724
Текуща печалба/загуба/	213	(254)
Общо	**37 311**	**37 098**

Към 31 декември 2021г. ***регистрираният акционерен капитал*** на „ИРИС" АД възлиза на 500 хил. лв., разпределен на 50 бр. обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 1000 лв.

Резервите включват:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Законови резерви	91	91
Други резерви	633	633
Общо	**724**	**724**

Законовитее резерви са формирани от разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на дружеството.

Другите резерви включват печалби и загуби от предходни години и суми от преоценка на активи и пасиви към 1997г.

24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в баланса към 31 декември 2021г. задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на транспортни средства.

Включените в баланса към 31 декември 2022г. задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на ДМА. Те са представени нетно от дължимите лихви и са както следва:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Срок		
Над 1 година		
До 1 година	100	164
Общо	**100**	**164**

Минималните лизингови плащания по финансовия лизинг са дължими както следва:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Срок		
До 1 година	100	164
Над 1 година		
	100	**164**
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	(6)	(9)
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	**94**	**155**

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО БАНКОВИ ЗАЕМИ

Банковите заеми към 31.12.2022г. са от:

	31.12.2022 BGN'000		31.12.2021 BGN'000	
Банка	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Дългосрочна част	Краткосрочна част
БАНСКА ДСК АД	259	500	469	500

Номинална стойност	259	500	469	500
Разсрочени разходи	-		-	
Амортизируема стойност	**259**	**500**	**469**	**500**

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дружеството не е начислило задължения към персонала при пенсиониране.

27. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ПО ОБЛИГАЦИОНЕН ЗАЕМ

Дружеството няма задължения по облигационни заеми.

28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ И КЛИЕНТИ

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Задължения към доставчици от страната	33	68
Получени аванси		
Общо	**33**	**68**

29. ДЪЛЖИМИ ТЕКУЩИ ДАНЪЦИ

Дължимите текущи данъци към 31.12.2022г. са:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Корпоративен данък	3	
ДДФЛ	2	3
ДДС	13	52
Други данъци	7	17
Общо	**25**	**72**

30. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Предоставени депозити по договори за наем	161	160
Задължения към персонала	22	26
Задължения към социалнота осигуряване	8	9
Дивиденти	5 200	5 200
Задължения към предприятия от група	118	199
Общо	**5 509**	**5 594**

Задълженията към персонала са текущи и включват чистата сума на неизплатените възнаграждения за м. Декември 2022г.

Задълженията към социалното осигуряване към 31.12.2022г. включват дължимите текущи осигуровки за м. Декември 2022 г.

31. СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица на дружеството са както следва:

Свързани лица	**Вид на свързаност**
Акционери:	
"МУЛТИ ИДЕЯ" АД	Основен акционер (52%)
"СИТИ ЦЕНТЪР РУСЕ" ЕАД	Акционер (24%)
"ПАРК ТАУЪР РУСЕ" ЕАД	Акционер (24%)
Дъщерни дружества:	
"ИНТЕРМОДАЛ ЛОГИСТИК" ЕООД	
"ИРИС БИЛД" АД	
"САВАНА СИТИ БИЛД" ЕАД	
Други дружества:	
"РМ ФИНАНС" АД	
"ДИДЖИТЪЛ РИАЛИТИ ЛАБ" ООД	

Предприятия, собственост на основни акционери и предприятия, в които пряко или косвено притежават значителен дял отделни личности, упражняващи контрол върху дружеството (Други свързани дружества)

Доставка от свързани предприятия

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
"МУЛТИ ИДЕЯ" АД	4	
Общо	**4**	**-**

Продажби на свързани лица

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
"САВАНА СИТИ БИЛД" ЕАД	132	96
"ИРИС БИЛД" АД	92	75
"ДИДЖИТЪЛ РИАЛИТИ ЛАБ" ООД	6	2
РОСТИСЛАВ ДИМИТРОВ	6	6
БОГОМИЛ ДИМИТРОВ	6	6
Общо	**242**	**185**

Условията при които са извършени следните не се отклоняват от пазарните цени за подобен вид сделки.

Вземанията от свързани предприятия към 31.12.2022г. са от следните дружества:

	2 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
"САВАНА СИТИ БИЛД" ЕАД	6 062	5 265
"ИРИС БИЛД" АД	2 451	4 957
РОСТИСЛАВ БОГОМИЛОВ ДИМИТРОВ	3	
Общо	**8 516**	**10 222**

Вземанията от свързани предприятия към 31.12.2022г. по видове са както следва:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Вземания по продажби	3	
Предоставени заеми	8 513	10 222
Общо	**8 516**	**10 222**

Задълженията към свързани предприятия към 31.12.2022г. са към следните дружества:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
МУЛТИ ИДЕЯ АД	2 822	2 903
СИТИ ЦЕНТЪР РУСЕ ЕАД	1 248	1 248
ПАРК ТАУЪР РУСЕ ЕАД	1 248	1 248
Общо	**5 318**	**5 399**

Задълженията към свързани предприятия към 31.12.2021 г. по видове са както следва:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Задължения за дивиденти	5 200	5 200
Задължения по предоставени заеми	118	199
Общо	**5 318**	**5 399**

Възнаграждения на ключовия управленски персонал:

Ключовият управленски персонал на дружеството е съветът на директорите:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Заплати и осигуровки	22	22

32. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най – важните от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Затова общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството. Последното е приело основни принципи за общото управление на финансовия риск и за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, при използването на недеривативни инструменти.

По-долу са описани различни видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, че контрагентът няма да изпълни задълженията си по даден финансов инструмент или договор, което води до финансова загуба. Дружеството е изложено на кредитен риск от своите оперативни дейности (главно за търговски вземания), както и от дейностите си по финансиране, включително депозити в банки и финансови институции, валутни сделки и други финансови инструменти.

Вземания от клиенти

Експозицията към кредитен риск зависи от индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Демографската структура на клиентите и риска от неплащане в индустрията или в страната, в която те оперират влияят в по-малка степен на кредитният риск.
Кредитната политика на Дружеството предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания.

Инвестиции

Дружеството не прави инвестиции в ликвидни дългови и корпоративни ценни книжа с оглед на това да лимитира експозицията си по кредитен риск.

Гаранции

Политиката на Дружеството е да дава финансови гаранции само след решение на ЕСК.

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че Дружеството не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на Дружеството.
Дружеството следи риска от недостиг на средства, с помощта на повтарящи се инструменти за планиране на ликвидността.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Дружеството или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да управлява и контролира експозицията на пазарен риск в приемливи граници, като се оптимизира възвръщаемостта. Дружеството управлява ценовия риск като използва за основа международни котировки за определяне цените на продаваните продукти и тези, които осъществяват корелация между цените на суровия петрол и реализираните продукти.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при покупки и/или продажби и/или поемане на заеми различни от функционалната валута.

Лихвен риск

Дружеството управлява своя лихвен риск, като определя целево да сключва договор за заем с фиксирана лихва. Дружеството няма заеми с променлива лихва през 2021г и 2020г.

Оперативен риск

Оперативен риск е рискът от преки или косвени загуби, произтичащи от широк кръг причини, свързани с процесите, персонала, технологиите и инфраструктурата на Дружеството, както и от външни фактори, различни от кредитни, пазарни и ликвидни

рискове, като например тези, произтичащи от правни и регулаторни изисквания и общоприети стандарти на корпоративно поведение. Оперативни рискове възникват от всички операции на Дружеството.

Целта на Дружеството е да се управлява оперативния риск, така че да се балансира между избягването на финансови загуби и увреждане на репутацията на Дружеството, и цялостната ефективност на разходите и да се избягват процедурите за контрол, които ограничават инициативата и творчеството.

Основната отговорност за разработване и прилагане на контроли за оперативния риск се възлага на висшето ръководство. Тази отговорност се подпомага от развитието на общи стандарти за Дружеството за управление на оперативния риск в следните области:

- изисквания за подходящо разпределение на задълженията, включително и независимо оторизиране на сделки;
- изисквания за равняване и мониторинг на сделките;
- съответствие с регулаторните и други правни изисквания;
- документация за контрол и процедури;
- изисквания за периодична оценка на оперативните рискове и адекватността на контролите и процедурите за справяне с идентифицираните рискове;
- изисквания за докладване на оперативни загуби и предложените коригиращи действия;
- развитие на аварийни планове;
- обучение и професионално развитие;
- етични и бизнес стандарти;
- намаляване на риска, включително застраховка, когато това е ефективно.

33. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

34. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

В края на м. февруари 2022 г. редица държави (включително САЩ, Обединеното кралство, Канада, Швейцария, Япония и ЕС) наложиха санкции срещу определени юридически и физически лица в Русия поради официалното признаване от нейна страна на два отделили се от Украйна региона като Донецката народна република и Луганската народна република, и започналите на 24 февруари 2022 г. военни операции на територията на Украйна. Допълнително бяха направени съобщения и за допълнителни санкции, вкл. към руската държава. Възможна е енергийна криза и ръст на цените на горива (основната дейност на дружеството) и енергия, както и на някои строителни материали, като желязо, тъй като сериозен дял от вноса им е от Русия и Украйна. Има данни за нарушени вериги на доставки, които могат да повлияят върху различни икономически субекти. Дружеството няма преки търговски отношения с контрагенти от Русия и Украйна. Към датата на одобрение на финансовия отчет не може да се даде точна оценка за ефекти върху икономиката на България и в частност върху Дружеството особено върху цените на горива и пазара на горива. При скорошно решаване на кризата не се очакват съществени ефекти върху финансовото състояние на Дружеството. При дългосрочен военен конфликт се очаква ускорена инфлация и промени в пазара на горивата.

Не са настъпили други значими събития след датата на изготвяне на финансовия отчет, които биха рефлектирали върху резултата на Дружеството през следващия отчетен период:

35. Действащо предприятие

Ръководството на дружеството счита че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

ИЗП. ДИРЕКТОР: